

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theodōritu Episkopu Kyru Kai Eyagriu Scholastiku Ekklesiastikē Istorìa, Eklogai Apo Tōn Istorion Philostorgiu Kai Theodōru

Theodoretus <Cyrrhensis>

Mogvntiae, 1679

III. Quomodo Julianus cū impietatem prius dissimulasset, postea patefecit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14162

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ

ΙΣΤΟΡΙΑΣ

ΘΕΟΔΩΡΙΤΟΥ

ΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΚΥΡΟΥ

Λόγος Γ.

Κεφ. α'.

Περὶ τῆς ἰουλιανῆ βασιλείας.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ Δ' ἡ σένων καὶ ὁδύρμε-
 νου ἰσχυροῦ ἐγένετο βίον, ὅτι τῆς πα-
 τρώας πίστεως παρηγορήθη. ἰουλιανὸς
 ἦδ' ὅτι τῆς δρώπης εἰς τὴν ἀσίαν διαβαίνων,
 ἐπύθετο τὴν κωνσταντίνου τὴν τελευτήν, καὶ θαρ-
 ρήσας ὡς ἐδέξατο ἀνὴρ παλιν ἔχων, τὴν βασι-
 λείαν παρέλαβεν.

Κεφ. β'.

*Ὡς παῖδ' ἔτι ἐν ἐπιπέδῳ τῆς αἰσεῖς ἐξήκειν εἰς
ἀσέβειαν.*

ΟΥΤΟΥ ΝΕΑΝΩΝ ἄγων τὴν ἡλικίαν (ὡς)
 γὰρ τὸν ἀδελφόν, καὶ ἀνὴρ ὡν ἐπι-
 τὴν τῆς δισέβειας διδασκαλίας εἰλκεθῆναι.
 Καὶ μὴν δὴ καὶ παρὰ τὸν ἡρόδοτος ἐξήφθονος,
 τῆς αἰσεῖς μετέλαβεν. δέσας ἦ τὸν κωνσταν-
 τίνου τῆς γὰρ ἡρώδου ἀνὴρ δειμάνων
 τῆς τυραννίδας. καὶ τὴν ἀναίνωσιν ἠξιώθη χο-
 ρῆ, καὶ τὰς ἱεραῖς βίβλους ἐν τοῖς ἐκκλησιαστι-
 κοῖς συλλόγοις ἰσχυροῦ ἐγίνωσκε τὴν λαῶν καὶ
 σπικόν μαρτύρων ἐδομησάτο μὴν. ἐπερσε δὲ ἐ-
 ξαντὸ ἵοι μάρτυρες, τὴν εἰς ἀσέβειαν αὐτὸν πα-
 ρετροπὴν παρεθώμενοι. τὴν γὰρ δὴ θεμελίον
 τῆς ἐκείνης γνώμης μιμησάμενον ἀσέβειον,
 πρὶν ἱερῶν τῆναι καλεῖσθε. τὰ μὴν δὴ τῆς πρώ-
 τῆς ἡλικίας αὐτὸ καὶ τῆς δόξαις ἐν τέτοις
 ἦν.

Κεφ. γ'.

*Ὅπως τὰ ἄρρητα τῶν ἀσέβειαν πρῶτον, ἔργον αὐτὴν
ἰσχυροῦ.*

ΕΠΕΙ ἦ εἰς τὴν ἐσπέρην ἀπαίρων κων-
 σταντίνου, ἐκείσε γὰρ αὐτὸν εἰλκεν ὁ
 παρὰ μαγνέτιον πόλεμον, καίσαρα τῆς

THEODORITI

EPISCOPI CYRI

ECCLESIASTICÆ

HISTORIÆ

LIBER TERTIUS,

CAPUT PRIMUM.

De Imperio Juliani.

ET Constantius quidem, dolens ac
 gemens quod à paterna fide de-
 flexisset, ex hac luce migravit. Ju-
 lianus vero, cum ex Europa in Asiam
 transgressurus esset, de Constantii
 morte certior est factus; sumptaque fi-
 duciâ, utpote qui nullum jam haberet
 adversarium, Imperium occupavit.

CAP. II.

*Quomodo Julianus in religione Christiana ab
inceunte aetate educatus, ad impietatem
deseruit.*

Hic in tenera aetate, adhuc impu-
 bes, unâ cum Gallo fratre lac su-
 xerat piæ doctrinæ. Sed & postea, cum
 pubertatis annos attigisset, jamque in-
 ter ephebos esset, eandem doctrinam
 retinuit. Veritus tamen Constanti-
 um, qui tyrannidis metu propinquos
 suos interficiebat, in lectorum nume-
 rum adscriptus est, & sacros libros in
 Ecclesiasticis conventibus populo re-
 citavit. Basilicam quoque in honorem
 Martyrum extruxit: sed Martyres eum
 ad impietatem quandoque defecturum
 prævidentes, id ab eo munus accipere
 recusarunt. Nam cum fundamenta
 instabilitatem mentis illius imitata es-
 sent, basilica priusquam dedicaretur,
 collapsa est. Et prima quidem illius æ-
 tas & secuta deinde adolescentia, hu-
 jusmodi fuit.

CAP. III.

*Quomodo Julianus cum impietatem prius dis-
simulasset, postea patefecit.*

SED cum Constantius in Occidentis
 partes profecturus: nam belli adver-
 sus Magnentium gerendi necessitas eo
 illum vocabat: Gallum Orienti Cæsa-

Q iij

τιον πολέμῳ ἀπάσαν σωμαλίαν τὴν στρατιὰν μελαλαχέιν ἀπαίτας τῶν θείων σωματελδοσεμυσειων. αἰ μὲν ἀδελφον εἶναι λέγων τὰ βίβλ' τὸ τέλος, ἐγ' ἦκουσα ὅτι ἐν πολέμῳ. μυριῶν ἐκατέρωθεν ἀφαιμένων καὶ βελάν ἐπελίων ἐδοράτων, καὶ μὲν δὴ καὶ ξιφῶν καὶ κοπίδων ἑπιφερομένων καὶ τῶν ἄλλων ὀργάνων, δι' ὧν ὀβριμὸς ἐπάγειαι θάνατος. εἰ δὴ ἐνεκα, χεῖρ ἕκαστον τὴν ἀξιοκλήτον ἐκένω ἐχθροῦ, ἥς ὅτι μάλιστα ἐν ἐκείνῳ τῷ βίῳ δέομεθα. εἰ δέ τις τίνδε λαβείν τὴν ἀμπεχόνω ἀναβάλλειαι, νῦν ἐνίσθεν ἀπάρας ὀκαδὲ ἀπίτω. ἀμνήτοις γδ συμπολεμείν ὄκ ἀνέξομαι.

Atium, convocatis omnibus copiis, hortatus est milites, ut Divini Baptismi sacramenta universi susciperent: semper quidem incertum esse dicens exitum vitæ, sed in bello maxime; ubi tot undiq; telorum, jaculorum, hastarumque millia conjiciantur; gladii præterea ac secures & innumera alia instrumentorum genera præsentem mortem minentur. Quocirca unumquemque pretiosam illam stolam induere debere, quâ maxime in futura illa vita opus habemus. Quod si quis, inquit, hanc vestem nunc differt accipere, hinc discedens revertatur domum. Non enim commilitones habere velim, qui non sint sacris initiati.

Κεφ. δ'

Περὶ τῆς ἐπανόμου ἐπὶ Ἐπισκοπῶν.

CAP. IV.

De reditu Episcoporum.

Τὰτα ἰουλιανὸς σαφῶς ἐπιστάμενος, τὸ δυοσεβῆς τῆς ψυχῆς ἐκ τῆς ἀδελφῶν εἶεν. εἰς εὐνοίαν ὅτι ἀπαίτας ἐφελκόμενος, καὶ ὅτι ὑπὸ κωνσταντῆ τῶν ἐκκλησιῶν ὄξελαιθέντας ἐπισκόπους καὶ τὰς ἐξαχθὰς τῆς οἰκουμένης οἰκονίας, εἰς τὰς οἰκίας ἐπανελθεῖν ἐκκλησιαστικῶς ἐπεσέταξε. τῆς δὴ ἐν τῷ νόμῳ τεθέντος, εἰς μὲν τὴν ἀντιόχειαν ἐπανήλθεν ὁ θεὸς μελέτιος. εἰς δὲ τὴν ἀλεξάνδρειαν ὁ πολυύμνητος ἀθανάσιος. εὐσεβίου δὲ καὶ ἰλαρίου ὁ ἐκ τῆς ἰταλίας, καὶ λακίφου ὁ σαρδάτην νῆσον ποιμαίνων λαχὼν, ἐν τῇ θεβαίῳ τῇ πρὸς αἰγυπτίον διήγον. ἐκεῖ γδ αὐτὸς ὁ κωνσταντῆ ὄξελαισεν. ἔτοι σὺ τοῖς ἄλλοις ὁμόθετοι καὶ ταυτὸν ἡρώδης, χεῖρ ναιτὰς ἐκκλησίας ἐλεγον εἰς μίαν σωμαγαγῆν συμφωνίαν. ἐγδ μόνον αὐτὰς οἰκονομῆσαι φερονέτες ἐπολιόρκεν, ἀλλὰ καὶ αὐταὶ πρὸς αὐτὰς ἐσασίαζον. καὶ γδ ἐν ἀντιόχειᾳ, διχῆ τὸ ὑγιαῖνον σῶμα τῆς ἐκκλησίας διήρησε. οἱ τε γδ ὄξελαισεν εὐσαθίς χάρεν ἑπιανδρηματῆ ἄλλων δοποκεθέντες, κατ' ἐαυτῶν σιωπῆροισιν. ἐοί μὲν μελέτιος ἑθαυμασίως ἑθρειανικῆς συμμορίας χωριῶν ἐνέτες, ἐν τῇ καλαμένη παλαιᾷ τὰς λειτουργίας ἐπέειλεν τὰς βίβλ' καὶ μὲν τῶν κακίων μίαν ἢ ὁμολογίαν τῆς πίστεως. ἐκάτερον γδ σύστημα, τῆς ἐπιστάσεως ἐν νικαία διδασκαλίας ὑπερεμάχθη. μόνη δὲ αὐτὸς εἰς ἀπ' ἀλλήλων διήση, καὶ ἡ πρὸς ἑαυτὸν ἡγαμένας διάθεσις.

Hæc cum probe nosset Julianus, impietatem animi sui haudquam in apertum proferebat. Atq; ut omnium benevolentiam sibi conciliaret, Episcopos qui à Constantio Ecclesiis suis pulsi, & in ultimas orbis Romani provincias relegati fuerant, ad suas sedes redire iussit. Quâ lege promulgatâ, divinus Meletius Antiochiam, & celeberrimus Athanasius Alexandriam reversi sunt. Hilarius vero & Eusebius ab Italia, & Lucifer Episcopus infulæ Sardinia, in Thebaide Ægypti provincia degebant. Illuc enim Constantius eos deportaverat. Hi cum aliis quibusdam ejusdem confessionis ac fidei in unum congregati, Ecclesias ad pristinam concordiam & unitatem revocandas esse dixerunt. Non enim solum oppugnabantur ab iis qui contrariam fidei doctrinam profitebantur: sed ipsæ quoq; inter se Ecclesiæ dissidebant. Etenim Antiochiæ, sanum Ecclesiæ corpus duas in partes divisum erat. Nam & ii qui celeberrimi illius Eustathii causâ sese ab aliis jam pridem abjunxerant, seorsum collectas agebant. Et illi qui unâ cum admirabili Meletio ab Ariana factione seipsos segregaverant, in Palæa quam vocant, divina mysteria celebrabant. Horum tamen ac priorum illorum una eademque erat fidei confessio. Utriq; enim pro doctrina fidei quæ Nicææ fuerat exposita, propugnabant. Sola eos contentio & erga Præsules suos benevolentia, à se invicem divellebat. Ac